

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

การกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมสอดคล้องกับอัตราตลาดเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ในการรักษา และเพิ่มขีดสมรรถภาพในการแข่งขันของสถานประกอบการ คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ (กงช.) ซึ่งรับผิดชอบการเสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับค่าตอบแทนภาครัฐ เล็งเห็นความจำเป็นของการมีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับค่าตอบแทนของสถานประกอบการในประเทศ จึงมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กงช. ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทำการสำรวจค่าตอบแทนภาคเอกชนทุก 2 ปี โดยครอบคลุมสถานประกอบการอุตสาหกรรมและธุรกิจที่มีพนักงานประจำหรือลูกจ้าง ตั้งแต่ 101 คนขึ้นไปทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลสถิติไปใช้กำหนดนโยบายค่าตอบแทนของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาครัฐวิสาหกิจ ให้เหมาะสม เป็นธรรม ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันในกิจกรรมการผลิตด้านอุตสาหกรรม และธุรกิจของประเทศในเวทีโลก การสำรวจดังกล่าวเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2539 และการสำรวจในปี 2552 นับเป็นครั้งที่ 6

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทนสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของพนักงานประจำหรือลูกจ้างที่ได้รับจากสถานประกอบการในภาคเอกชน สำหรับใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้าง และอัตราค่าตอบแทนระหว่างภาคเอกชน และภาครัฐ

1.3 ขอบข่ายและคຸ້มรวม

สถานประกอบการที่อยู่ในขอบข่ายการสำรวจนี้ ได้แก่สถานประกอบการตามการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities : ISIC Rev. 3) ดังนี้

- 1) การทำเหมืองแร่
- 2) การผลิต
- 3) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา
- 4) การก่อสร้าง
- 5) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน
- 6) โรงแรมและภัตตาคาร
- 7) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า ตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว และการโทรคมนาคม
- 8) การเป็นตัวแทนกลางทางการเงิน
- 9) กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและกิจกรรมทางธุรกิจ
- 10) โรงพยาบาลเอกชน
- 11) การบริการด้านนันทนาการ วัฒนธรรมและการกีฬา และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ (ไม่รวมถึงสถานพยาบาลและสถานศึกษา)

โดยคຸ້มรวมสถานประกอบการในภาคเอกชนที่มีพนักงานประจำหรือลูกจ้าง ตั้งแต่ 101 คนขึ้นไปทั่วประเทศ

1.4 คาบเวลาอ้างอิง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมเป็นข้อมูลการดำเนินงานของสถานประกอบการภาคเอกชนในรอบปี 2551 (ระหว่าง 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2551)

1.5 คาบเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2552

1.6 รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ เช่น ชื่อ ที่ตั้ง และสถานที่ติดต่อของสถานประกอบการ รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ และจำนวนคนทำงานตามปกติของสถานประกอบการ เป็นต้น

2) สิทธิการลาประจำปี และสวัสดิการของพนักงานประจำ

3) อัตราค่าตอบแทนที่สถานประกอบการกำหนดในการรับพนักงานใหม่เข้าทำงาน (เฉพาะ 20 ตำแหน่งที่กำหนด) ได้แก่ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ/เจ้าหน้าที่ธุรการ/พนักงานพิมพ์ดีด ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี/เจ้าหน้าที่การเงิน ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักวางแผน ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล/เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม/เจ้าหน้าที่ทรัพยากรบุคคล ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์/เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์/นักเขียนโปรแกรม ตำแหน่งนิติกร/นักกฎหมาย ตำแหน่งเศรษฐกร/นักเศรษฐศาสตร์ ตำแหน่งวิศวกร

เหมืองแร่/วิศวกรไฟฟ้า/เครื่องกล ตำแหน่งสถาปนิก ตำแหน่งนักทรัพยากรธรณี ตำแหน่งนักวิชาการขนส่ง/นักโลจิสติกส์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์/นักเคมี ตำแหน่งแพทย์ ตำแหน่งทันตแพทย์ ตำแหน่งพยาบาล ตำแหน่งเภสัชกร ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ ตำแหน่งนักรังสีการแพทย์ และตำแหน่งนักโภชนาการ ระหว่างทดลองงาน และหลังทดลองงาน (บรรจุงานแล้ว) โดยเป็นอัตราค่าตอบแทนที่สถานประกอบการกำหนดเป็นมาตรฐานซึ่งอาจจะมี หรือยังไม่มี การรับสมัครพนักงานก็ได้

4) ข้อมูลค่าตอบแทนเฉลี่ยของพนักงานประจำ ได้แก่ เงินเดือน เงินที่ได้รับตามผลงาน และเงินเพิ่มอื่น

1.7 ประโยชน์ของข้อมูล

1) ใช้ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนของพนักงานระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ เช่น เงินเดือน เงินที่ได้รับตามผลงาน เงินโบนัส และสวัสดิการอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้แก่ผู้ทำงานในภาครัฐต่อไป

2) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมขององค์กร รวมทั้งใช้ในการวางแผนการดำเนินงานในการตัดสินใจลงทุน การขยาย/ชะลอกิจการ ตลอดจนการวางแผนการจ้างงาน

3) เพื่อทราบข้อมูลอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับประกอบการตัดสินใจในการทำงาน และการสมัครงาน